

พม่าที่น่าหลงใหล

เรื่องโดย ตระกูล โอสถ

โลกนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นทางการศึกษา การค้า การลงทุน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ถึงเห็นว่าประเทศพม่า มีอารยธรรมมากมายที่น่าค้นหา และประเพณีที่หาดูไม่ได้ การดำรงอยู่ รวมถึง ศิลปวัฒนธรรมต่างๆ วัฒนธรรม การทำบุญซึ่งนำมาปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนไทยในหลายด้าน ระหว่างวันที่ 14 – 17 มีนาคม 2553 ผู้เขียนได้มีโอกาสอยู่ที่ประเทศพม่า อยากเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้อ่านทุกคนได้รู้ถึงความเป็นมาและ “ มาเป็นคนเกือบสุดท้ายทุกที ” เสียงหนึ่งดังขึ้นมาจากรถบัสมหาลัยฯ ก้าวขึ้นรถมหาลัยฯ เห็นท่านอธิการนั่งอยู่หน้าสุด วันนี้ ท่านแต่งตัวเท่มากไม่เหมือนปฏิบัติหน้าที่ในมหาลัยเลย ทุกคนมีสีหน้าที่ยิ้มแย้ม และพร้อมที่จะไปเที่ยวในสิ่งที่หลายๆ คนไม่เคยเจอและพบเห็น ไม่ว่าจะเป็นรองฯ เฉลิมเกียรติ ดวงคู่ศิริภรรยาและลูกชายผู้แสนน่ารักมาด้วย อิม! และก็มีมา รองฯที่ปี พิศพนธ์ ก็วัยรุ่นชะไม่มีในวันนี้แต่งตัวกระซากใจ สาวแท้สาวเทียมมากที่สุด นี่ก็ไม่แพ้กัน คุณหมอบรรจามหาลัยหมอบเนียร นั่งเองมาพร้อมกับภรรยาอดีตรองฯลุงเงิน มาด้วย และที่เห็นเด่นชัดเสียงไม่มีใครเกินก็คือบัดดี้ของผม แต่เอ๊ะ ทำไมไม่นั่งด้วยกันล่ะ แต่ไม่ใช่ประเด็น ครูหยวน ครูสุชาติ ครูแดง ครูภูสิต ส่วนครูจรรโลงก็มีบอดีการ์ตอย่างลูกสาวคนสวยมาด้วย ส่วนแก๊งสาวๆ ของเราไม่ว่าจะเป็น พี่ตา พี่หนิง พี่นุ้ย พี่พิชาพร ล้วนแต่เต็มทีกับการท่องเที่ยวครั้งนี้ และแล้วก็มาถึงแก๊งผมครบก็มี คุณแอ๊ด คุณจืด และผมเอง คุณไอซ์ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ปีนี้ น่าจะพันปีซะมั้ง

“ นี่ ไปยุโรปหรือไปพม่าจ๊ะ ” เสียงสาวน้อยคนนึงเอ่ยถึง

คิดในใจนี้เราแต่งตัวขนาดนั้นเลยหรอ ออ อ้าว ทุกคนที่บ้านจะเป็นไงกันบ้างนะ สามวันที่ไม่ได้อยู่เมืองไทย หลายครอบครัวก็ต้องคิดถึงกันมากแน่นอนเลย สุวรรณภูมิแล้วครับ ทุกคนก็ต้องทำภารกิจส่วนตัว พร้อมทั้งไหลดกระเป่า และรับพาสปอร์ตจากหัวหน้าไกด์ทัวร์ หล่อชะด้วยจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากพี่กบผู้แสนน่ารัก และก็มีผู้ชายไกด์อีกคนหนึ่งคือ คุณบัส ไม่รู้ว่าคนไทยหรือคนพม่ากันแน่ ออ ออ หัวเราะอีกและ ตลกบริโภคนตลอด

เหิรฟ้าเข้าสู่กรุงย่างกุ้งนะครับ ไม่ใช่อย่างหอย หรืออย่างปลา ไปอีกและเรา! งงเลยนะที่เดินทางมาถึงกรุงย่างกุ้งซึ่งอดีตเคยเป็นเมืองหลวงของประเทศพม่า สนามบินเขาเล็กมาก อิมแต่ไม่เป็นไร ทิปนี้เรามาไหว้พระขอพรนี้ไม่ใช่มาดูสิ่งที่ศิริไล ทุกทีไปพอเห็นห้องน้ำที่ไรต้องรีบวิ่งเข้าหาเสมอ พวกเรานี่เหมือนกับทิปไฮโซเลยนะ แต่ละคนนี่สุดยอด มีรถบัสมาเทียบรอรับก็เลย คงจะหิวกันแล้วสินะ เพราะผมก็หิวแล้วทุกคนก็ถึงเป็นเช่นนั้น

“ เมง กา ละ บา ” ไกด์สามพม่าผู้น่ารัก เขามีนามว่า พี่วิไล พี่คนนี่แหละเขาจะเป็นคนทัวร์พม่าตลอด 4 วัน 3 คืน ที่พมานี้แหละ

อืม! ลืมบอกไปครับ เมง กา ละ บา แปลว่า สวัสดี นั่นเองเวลาทักทายคนพม่าก็ต้องทักทายกันเป็นภาษาพม่า

หรือถ้าคนไทยจะลองนำมาทักทายกันแบบแปลกๆ ก็ได้นะครับ อออิ มือแรกในวันนี้เรามาทานข้าวกันที่โรงแรม

แห่งหนึ่งสวยมากครับ อาหารก็อร่อยหลากหลายได้ตัวของพม่าอะนะครับ แต่คืนนี้เราไม่พักกันที่นี้นะครับ เราจะไปพักกันอีก โรงแรมหนึ่ง ซึ่งเป็นโรงแรมของคนไทยมาลงทุนกันในประเทศพม่าแทน ส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนของต่างชาติ เพราะเป็นเทศพม่าเป็นประเทศด้อยการพัฒนา และยังไม่มีการพัฒนาโดยเต็มรูปแบบนั่นเอง

“ รั้บกุญแจห้องนะครับ ใครนอนกับใคร โปรดรับกุญแจห้องด้วยนะครับ ” เสียงนุ่มๆ ของโกลด์หนุ่มเอ๋อขึ้น นี่เป็นคืนแรกที่ได้อนอน

ต่างบ้านต่างเมือง คืนนี้เราจะนอนหลับใหลเอ๋อ รุมเมท ของเราก็คือครุหวนนั่นเอง ยังนึกไม่ออกเลยว่าจะนอนกันที่ไหน เพราะต่างคนต่างคุยกันซะขนาดนี้คงจะคุยกันยันเช้าเลยมากกว่า แต่สัญญากันแล้วว่าห้ามคุยตึกมากเพราะว่าพรุ่งนี้ต้องมีการทำงานอีกมาก นอนดีค่า “ ง่วงแล้ว ”

ผมตื่นก่อนพระอาทิตย์ที่พม่ากำลังจะขึ้น แต่มีคนตื่นก่อนผมซะอีกก็คือ รุมเมทของผมนั่นเอง ผมได้มีโอกาสมาเดินดูวิถีชีวิตและการเป็นอยู่ของชาวพม่าในตอนเช้าก่อนที่จะเดินทางเที่ยวตามโปรแกรมต่างๆ ของทางทัวร์ ผมเห็นคนพม่าก็ออกมาวิ่งออกกำลังกายเหมือนคนไทยนะ แต่ดูเหมือนว่าคนเหล่านี้น่าจะมีเงินและการศึกษา เพราะมองจากการแต่งตัวและการพูดคุย ส่วนชาวพม่าอีกจำนวนมากก็ต้องทำมาหากินอีกอย่างก็คือ ชาวพม่าส่วนใหญ่ยังมีการถือปิ่นโตมาทานข้าวกันที่ทำงานด้วยเพราะน่าจะเป็นการประหยัด ค่าครองชีพที่ประเทศพม่าก็พอๆ กับที่บ้านเราเลย แต่เงินนั้นหายากและขอทานก็มากด้วย มีการขายหมาทุก และดอกไม้มงคลพร้อมกับแดงโมที่แดงนำทานมากๆ ผลไม้ที่มากที่สุดและที่เห็นของพม่าผมว่าน่าจะเป็นแดงโมนะ เพราะว่าไปที่ไหนก็จะเห็นแต่แดงโมตลอด และก็จะเห็นแดงโมที่ลูกใหญ่มากๆ อีกด้วย

วันนี้เราจะไปเที่ยวพระธาตุนินแวนกันนะ ที่เด่นที่สุดของวันนี้ก็น่าจะเป็นที่นี่และ เพราะถ้าจะให้นับวัดต่างๆ ที่ไปก็คงไม่หมด มีวัดเรียงรายกันมากมายจริงๆ ถ้าเป็นเมืองไทยพระคงทะเลาะกันแน่ ก่อนที่จะไปขึ้นพระธาตุนินแวนนั้นเราจะต้องนั่งรถคอกหมูที่เมืองไทยเรียกติดปากนั่นเอง แต่ยอมรับว่าการได้นั่งรถแบบนี้สนุกมากดี และผ่านป่ามากมาย ก่อนที่จะไปขึ้นพระธาตุนินแวนนั้น วิธีการเดินทางขึ้นก็คือ ต้องเดินขึ้นไปเองกับนั่งเสลียงขึ้นไป ค่านั่งเสลียงขึ้นไปนั้นไปกลับราคา 700 บาท แต่ถ้าเราเดินไปก็ไม่เสียเงิน ฉะนั้นอย่างเราก็ต้องเดินไปแน่นอน ส่วนการเดินทางขึ้นขึ้นไปนั้นระยะทางในการเดินเท้าก็ประมาณ 3 กิโลเมตรได้ กว่าที่จะขึ้นถึงได้คุณเอ๋อ แทบแย่ “ จะเฝ้าให้ฟังต่อว่าคนที่ขึ้นมาช้าที่สุดก็คือ หมอเนียร์ (หรือฉายาใหม่เจ้าชะ ถ้าอยากรู้ต้องถามหมอเนียร์เองนะครับ) อาจารย์ลักคณา และพี่อนันตศักดิ์ ช้าสุด ก็สามท่านนี้ครับ ”

มือเขียนมือนีมีปลาทอง ซึ่งเป็นเมนูพิเศษ คำคั้นนี้แหละที่ทุกคนจะได้ลโคมพระราชอุอินแวนที่ทุกคนต่างมานะ มานั่งขึ้นมาเที่ยวและค้นหาอะไรสักอย่างข้างบนนี้ บางคนก็มาหาเลขเด็ด บางคนก็มาบนต่างๆ บนคนก็มาเพื่อที่จะให้ ตัวเองหายปวดส่วนต่างๆ ของร่างกายบอก ต่างคนก็ต่างความคิด พระราชอุอินทร์แวน หรือ 'ไจ้กัทโย' สถานที่ตั้ง

พระราชอุอินทร์แวน ตั้งอยู่ที่เมืองไจ้กัโก อำเภอสะเทิม เขตรัฐมอญของประเทศพม่า ลักษณะเด่นของพระราชอุ อินทร์แวนคือ มีลักษณะเป็นก้อนหินสีทองขนาดใหญ่ ตั้งอยู่บนหน้าผาสูงชันอย่างหมิ่นเหม่ เหมือนจะหล่นและทำทาย แรงดึงดูดของโลกโดยไม่ตกลงมาอย่างเหลือเชื่อ พระราชอุอินทร์แวนนับเป็น 1 ใน 5 มหาบูชาสถาน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาว พม่าต้องไปสักการะ และตามความเชื่อล้านนาเชื่อว่าเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปี

เรารู้ถึงตำนานสักหนึ่งตำนานกันดีกว่า ตำนานที่ 1 เล่าว่า ฤทธิติสสะผู้หนึ่ง ได้รับพระเกศาจากพระพุทธเจ้าที่ได้มอบให้ไว้เป็น ตัวแทนพระพุทธองค์ให้ประชาชนสักการะ เมื่อครั้งได้มาแสดงธรรม เทศนา ณ ดินแดนสุวรรณภูมิ ผู้ที่ได้รับมอบพระเกศาต่างก็นำไปบรรจุ ในสถูปเจดีย์ แต่ว่าฤทธิติสสะกลับนำไปซ่อนไว้ในมวยผม พอเวลา ล่วงเลยถึงคราวที่ฤทธิติสสะจะต้องละสังขาร โดยมีความตั้งใจจะนำ พระเกศาไปบรรจุไว้ในก้อนหินที่มีรูปร่างคล้ายกับศีรษะของตน จึงให้ พระอินทร์ช่วยหาก้อนหินที่มีลักษณะเหมือนกับศีรษะ ซึ่งได้มาจากใต้ท้องมหาสมุทร และก็ให้พระอินทร์นำมาวางหรือ แวนไว้บนภูเขาหิน จึงเป็นที่มาของชื่อ "พระราชอุอินทร์แวน" แต่ชาวพม่าและชาวมอญจะเรียกพระธาตุ

อินทร์แวนว่า "ไจ้กัทโย" ซึ่งเป็นภาษามอญ หมายถึง เจดีย์บนหินที่มีรูปร่างคล้ายศีรษะฤทธิ ก็คงเพียงพอแล้ว สำหรับพระราชอุอินแวนถ้าผู้อ่านคนไหนอยากไปก็ต้องลองไปสัมผัสเองนะครับ

ส่วนวันที่สองนั้นเราจะไปเจดีย์เวดากองกันนะครับ สำหรับ ที่นี้ก็ดีมากอีกที่เดียวหนึ่งพระมหาเจดีย์ชเวดากอง หรือ เจดีย์ทองแห่ง เมืองดากองหรือตะเกิง (ชื่อเดิมของเมืองย่างกุ้ง) แห่งลุ่มน้ำอิระวดี มหาเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดของประเทศพม่า มีความสูงถึง 326 ฟุต มหา เจดีย์ชเวดากองตำนานเขาเล่าว่าพระมหากษัตริย์มอญคือพระเจ้าไอ กะลาปะ ทรงเลื่อมใสในศรัทธาพระพุทธศาสนาได้ทรงก่อสร้างองค์ พระเจดีย์ชเวดากองขึ้นมา เมื่อกว่า 2000 ปี ก่อน

ต่อมาพระมหากษัตริย์มอญและพม่าแทบทุกพระองค์ได้ถือเป็นพระราชภารกิจ ในการก่อสร้างพระเจดีย์ให้สูงใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ จนสูงถึง 326 ฟุต กว้าง 1355 ฟุตในปัจจุบัน โดยเฉพาะในสมัยพระนางชินสอญ หรือนางพระยาตะละแม่ท้าว เจ้า กษัตริย์มอญผู้ครองเมืองหงสาวดี ได้ทรงริเริ่มธรรมเนียมบริจาคทองคำทำ น้ำหนักพระองค์เองในการบูรณะพระมหาเจดีย์ นับตั้งแต่ทรงขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ.1996 (ตรงกับสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา) จน กลายเป็นพระราชพิธีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา

วันนี้มหาเจดีย์ชเวดากองมีทองคำโอบหุ้มอยู่เป็นน้ำหนักถึง 1100 กิโลกรัม โดยช่างชาวพม่า จะใช้ทองคำแท้ตีเป็นแผ่นปิดองค์เจดีย์ไว้รอบองค์ หากสังเกตในรายละเอียดจะเห็นรอบต่อของแผ่นทองคำ ซึ่งมีได้ผสมเป็นเนื้อเดียว แต่จะเป็นแผ่นๆ มาเรียกกัน ครั้งเมื่อแผ่นทองคำก็จะต้องหลุดแล้วแกะแผ่นทองออกมาขัดล้างปีละครั้งเป็นประจำเป็นประเพณีสืบเนื่องกันมาตลอด นอกจากนี้รอบองค์เจดีย์ยังมีพระประจำวันเกิดประดิษฐานทั้งแปดทิศรวม 8 องค์ หากใครเกิดวันไหนก็ให้ไปสรงน้ำพระประจำวันเกิดตน จะเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตส่วนตัวตนเองเกิดวันพุธกลางวันก็คือช่างนั่นเอง วันนี้ไม่ได้มีแค่ความประทับใจที่เจดีย์ชเวดากองเท่านั้นนะครับ แต่วันนี้ยังปลาทูสดที่สุดที่ได้เข้าเฝ้ารับเสด็จ สมเด็จพระเทพฯ ที่ท่านทรงพระราชดำเนินมาที่ประเทศพม่าอีกด้วย ก็มีผม อาจารย์หยวน และไกด์พี่กบ เรานั่งแท็กซี่กลับถึงโรงแรม แต่ที่สำคัญคือหิวมาก และผมก็นึกขึ้นมาได้ว่าอาจารย์สุชาติ เอาขนมปังโฮลสวิตมานี่นา ไปเคาะห้องขอขนมปังทานดีกว่า อืม ! แต่นึกอีกทีไม่ดีกว่าดีแล้ว ไม่รู้เมืองไทยจะสงบหรือยัง พอเดินทางกลับเมืองไทยแล้วพยายามถามตัวเองว่าเราควรไม่ทานข้าวนอกบ้าน หมั่นเข้าวัดทำบุญ และเก็บออมให้มากกว่านี้ เพื่ออนาคตที่ดีขึ้น